

CO NEDĚLAT, KDYŽ NASTANE BLACKOUT?

- **Nevolejte zbytečně na linky tísňového volání (112, 150, 155, 158)!** Tyto linky neslouží jako informační služba veřejnosti, proto je používejte jen v případě stavu ohrožujícím život.
- **Nepoužívejte ke svícení svíčky!** Není-li jiná možnost, tak pouze s největší opatrností a nechte je nikdy bez dozoru.
- **Neotevírejte zbytečně dvířka lednice a mrazáku!** Čím méně je budete otevírat, tím déle vydrží vaše jídlo požitelné.
- **Necestujte zbytečně!** Pravděpodobně nebude fungovat elektronické řízení dopravy (semafony), proto mohou vznikat na ulicích dopravní nehody a následné zácpy. Počítejte také s tím, že řada spojů nepojede, popřípadě bude mít značné zpoždění.
- **Neriskujte zbytečně své zdraví!** Výpadek proudu značně vytíží složky integrovaného záchranného systému, proto k vám pomoc může dorazit s větší časovou prodlevou. Z tohoto důvodu se **snažte vyvarovat činností, při kterých hrozí větší riziko zranění** (rizikové aktivity v domácnosti, adrenalinové sporty apod.).

CO DĚLAT PO OBNOVĚ DODÁVEK ELEKTŘINY?

- **Nikdy nespouštějte více energeticky náročných spotřebičů současně,** mohlo by dojít k přetížení sítě a k opětovnému výpadku.
- **Uvědomte o obnově dodávky** elektrické energie i vaše sousedy.
- **Překontrolujte nastavení všech elektronických zařízení,** zejména nastavení bezpečnostních systémů, ovládacích prvků vytápění apod.
- **Plynové spotřebiče** (kotel, sporák) **používejte až po návštěvě specialisty** z plynárenské společnosti.
- **Zlikvidujte znehodnocené potraviny.** Vždy platí, že pokud si nejste jisti požitelností, potraviny raději vyhodte.
- **Je-li to možné, doplňte své zásoby.**
- V některých případech může jít **pouze o krátkodobou obnovu dodávky v omezeném rozsahu,** která bude střídavě zapínána a vypínána pro jednotlivé postižené oblasti. Do stabilizace situace **nezapínejte energeticky náročné spotřebiče** a obnovenou dodávku využijte k dobití baterií mobilů, svítidel, rádií, načerpání zásob vody apod.

Základní informace o přípravě na mimořádné události a krizové situace (vč. blackoutu) a žádoucím chování, pokud hrozba nastane, naleznete na Portálu krizového řízení pro Jihomoravský kraj www.krizport.cz.

JAK ZJISTÍM, ŽE SE JEDNÁ O BLACKOUT A NE O KRÁTKODOBÝ VÝPADEK ELEKTŘINY?

Za poruchu typu „BLACKOUT“ je považován neplánovaný rozpad elektrizační soustavy, postihující přerušením dodávky elektrické energie významnou část nebo celou Českou republiku, případně i okolní státy, které jsou součástí vzájemně propojené elektrizační soustavy. Obnovení dodávky energií po vzniku „BLACKOUT“ může trvat řádově hodiny až dny.

Mezi základní ukazatele toho, že se nejedná o BLACKOUT, ale pouze o **lokální výpadek elektrického proudu, patří:**

- osvětlenost okolních obcí nebo městských částí,
- stálé vysílání lokálních rádií,
- pohyb elektrických vlakových, tramvajových nebo trolejbusových jednotek po trati.

Pro zjištění podrobnějších informací o nastalé situaci je vhodné zapnout si rádio (přenosné, v mobilním telefonu nebo autorádio). Další informace můžete také během několika hodin najít na úřední desce ve vaší obci či městské části.

Ne u každého výpadku elektřiny se musí jednat o BLACKOUT. Může se například jednat o plánovanou

odstavku elektřiny z důvodu údržby distribuční sítě. To lze ověřit např. na úředních deskách, nebo webových stránkách obcí, či místně příslušné distribuční společnosti (stránky mohou být i během výpadku dostupné prostřednictvím chytrých mobilů či tabletů).

CO NEBUDE FUNGOVAT V PŘÍPADĚ VZNIKU BLACKOUTU?

V první fázi výpadku zcela jistě zaznamenáte, že nefungují:

- všechny přístroje, které ke svému provozu potřebují připojení do el. sítě a nemají vlastní záložní zdroj/baterii,

- běžné osvětlení (v domácnostech, veřejných budovách, pouliční lampy),
- zabezpečovací zařízení budov (včetně elektrického otevírání dveří, garážových vrat a bran),
- dopravní signalizační zařízení

(dopravní semaforey apod.),

- bankomaty a současně nebude možné uskutečnit nákupy v obchodech s elektronickou evidencí prodeje (snímání čárkových kódů, platba kartou apod.),
- většina čerpacích stanic pohonných hmot,
- hromadná doprava, která je přímo závislá na dodávkách elektrického proudu.

V druhé fázi výpadku (v řádu hodin) zaznamenáte, že dochází k problémům v oblastech:

- dodávek pitné vody,
- dodávek plynu a tepla,
- výpadkům signálů mobilních operátorů,
- nefunkčnosti datových sítí (internetu) apod.

V pozdějších fázích (v řádu desítek hodin) bude docházet k dalším významným potížím:

- v oblasti zásobování (potravin, léčiva, pohonné hmoty, apod.),
- v oblasti komunikace (omezený přístup k ověřeným informacím),
- při fungování jednotlivých úřadů,
- v oblasti bezpečnosti (narušování veřejného pořádku).

CO DĚLAT, KDYŽ NASTANE BLACKOUT?

- Odpojte všechna elektrická zařízení od sítě (s výjimkou radiopřijímače za účelem zjištění obnovení dodávek elektrické energie), aby při obnovení dodávek el. energie nedošlo k opětovnému výpadku z důvodu přetížení sítě.
- Šetřete pitnou vodu. Kde je to možné, využijte užitkovou vodu (např. dešťovou).
- Pokuste se získat informace o situaci a o prognóze vývoje z médií (rádia).
- V případě, že nemáte vůbec žádné zásoby potravin, požádejte o pomoc sousedy a příbuzné nebo se informujte na obecním úřadě, kdy a jakým způsobem bude možné čerpat humanitární pomoc.
- Přednostně zkonsumujte potraviny z lednice a mrazáku (v chladném období lze potraviny krátkodobě skladovat i na balkoně nebo za oknem).
- K nouzovému osvětlení použijte přenosné svítilny (svíčky použijte jen v krajním případě a pouze pod neustálým dozorem).
- V chladném období uvážlivě hospodařte s teplem, tzn. zbytečně nevětrejte, ucpěte všechny škvíry pode dveřmi a okny.
- Nemáte-li v chladném období možnost alternativního topení, zvažte odjezd na chalupu, chatu nebo k příbuzným, pokud zde můžete vytápět tuhými palivy.
- Šetřete pohonnými hmotami ve svém vozidle.
- Dbejte pokynů příslušníků integrovaného záchranného systému a dodavatelů energií.

JAKÉ DOPADY MŮŽE MÍT BLACKOUT NA BĚŽNÝ ŽIVOT ČLOVĚKA?

V případě BLACKOUTu nebude možné využívat celou řadu technologií, které jsou přímo závislé na dodávkách elektrické energie a nejsou současně **zálohovány náhradními zdroji energie** (např. diesलगregáty, bateriemi, apod.).

Bezprostředně po vzniku BLACKOUTu dojde k uvíznutí osob:

- ve výtažích,
- v hromadných dopravních prostředcích,
- v dopravních zácpách.

Mezi další zřetelné dopady této mimořádné události bude patřit:

- přetíženost telefonních sítí, omezený přístup k informacím,
- zhoršený přístup ke složkám integrovaného záchranného systému,
- omezené fungování nemocnic,
- omezené možnosti zajištění hygienických standardů,
- omezená možnost nákupu potravin a vody,
- omezený nákup pohonných hmot,
- omezené možnosti při zajištění vytápění,
- zvýšené riziko vzniku požárů,
- nemožnost výkonu zaměstnání a školní docházky,
- omezená možnost dopravy.